

Masterclass U-Consultancy Alles over acne

Acne is een veelvoorkomende huidandoening. Er is veel onderzoek naar gedaan, maar de eigenlijke oorzaken van acne zijn nog altijd niet bekend. De relatie met hormonen is onmiskenbaar. De meeste mensen krijgen acne tijdens hun puberteit. U-Consultancy organiseerde begin februari een Masterclass Specialisatie Acne, onder leiding van dermatoloog ir. dr. K.H. Tjiam. De specialisatie Acne van U-Consultancy bestaat uit vier lesdagen, waar theorie- en praktijklessen worden gegeven.

“Iedereen komt in de puberteit, maar niet iedereen krijgt acne”, legt Tjiam uit. “De een krijgt het in milde mate, de ander heel ernstig. Niemand weet waarom en je kunt dit dan ook moeilijk voorspellen. De schoonheidsspecialist of huidtherapeut kan een belangrijke rol spelen bij de behandeling van deze huidandoening. In ernstige gevallen is medicatie op voorschrift van een arts noodzakelijk.”

Impact

Ongeveer 85 procent van de mensen krijgt in zijn leven last van acne, meestal onder invloed van de aanmaak van geslachtshormonen tijdens de puberteit. Wie niet in de puberteit komt, krijgt ook nooit acne. Ongeveer 12 procent van de vrouwen en 3 procent van de mannen houdt tot in de volwassen leeftijd last van acne. De gevolgen van acne zijn niet onaanzienlijk en de psychologische gevolgen kunnen groot zijn. Mensen kunnen als gevolg van de ontsierende puisten, pukfels, comedonen en niet vergeten de littekens, een negatief zelfbeeld en minder kwaliteit van leven hebben. Dit verlies van kwaliteit van leven is bij mensen met acne vergelijkbaar met mensen met een chronische aandoening zoals astma, epilepsie of diabetes. De mate van impact is daarbij niet gerelateerd aan de ernst van de aandoening.

Pathogenese

Acne wordt gekenmerkt door een toegenomen productie van talg, de vorming van microcomedonen in de huid en kolonisatie van de haarfollikel door de *Propionibacterium acnes*.

De *P.acnes* bacterie is niet zelf de ziekteverwekker. Vet (talg) in de huid wordt door de *P.acnes* omgezet in vetzuren. Deze vetzuren in de huid zorgen voor een ontstekingsreactie in de dermis. De toegenomen talgproductie wordt in belangrijke mate bepaald door een verhoogde gevoeligheid voor androgenen (mannelijke hormonen). Ook de hormonen prolactine, glucocorticoiden en neuro-

transmitters stimuleren de talgklier. “Sommige mensen maken meer mannelijke hormonen aan of zijn veel gevoeliger voor deze hormonen dan andere mensen. Zij krijgen daardoor eerder last van acne”, aldus Tjiam.

Bij het ontstaan van acne spelen verschillende factoren een rol, zoals aanleg (aantal, grootte en activiteit van de talgklieren), gevoeligheid voor hormonen, wrijving, medicijnen, beroep. Uit onderzoek blijkt dat voeding heel weinig effect heeft op acne, stelt Tjiam.

Hyperkeratinisatie

Bij het ontstaan van acne zijn verschillende stappen te onderscheiden. Door het proces van folliculaire hyperkeratinisatie ontstaat er in de haarfollikel een brok keratine die de haarfollikel afsluit. Het talg kan dan niet meer weg en hoopt zich op in de haarfollikel. Tjiam: “Men weet niet precies waarom dit gebeurt, maar het is een cruciale stap in het ontstaan van acne.”

Vervolgens ontstaat er als gevolg van de grotere hoeveelheid talg een proliferatie van de *P.acnes* bacterie. Deze zetten het talg om in vrije vetzuren wat een ontstekingsreactie tot gevolg heeft.

Kenmerken

De vorming van microcomedonen (niet zichtbaar met blote oog) is een belangrijk kenmerk van acne. Dit is de primaire lesie bij acne.

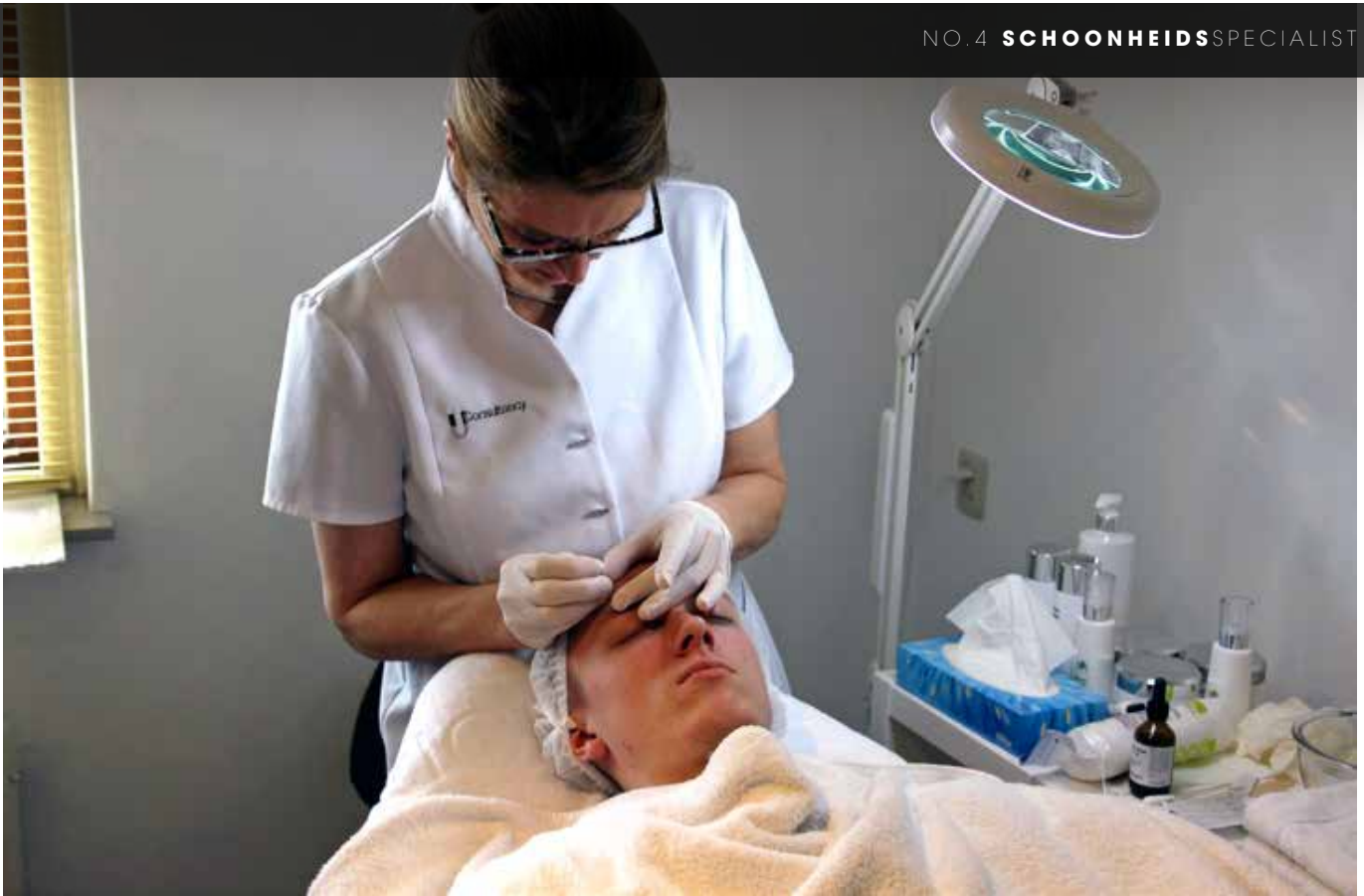
Hieruit ontstaan open en gesloten comedonen. De zwarte kleur wordt veroorzaakt door melaninedepositie en oxidatie van lipiden. Vervolgens ontstaan rode papels, dan pustels, vervolgens noduli/cysten (grote zwellingen in de huid die kunnen uitgroeien tot infiltraten). Hier is medicatie echt noodzakelijk om erge littekens te voorkomen.

Androgenen

De rol van mannelijke hormonen bij acne is zoals gezegd groot. Bij mensen met



Dermatoloog ir. dr. K.H. Tjiam tijdens de Masterclass Specialisatie Acne van U-Consultancy.



ernstige acne ziet men vaak hogere androgeenspiegels in het bloed. De huid produceert zelf ook hormonen. De huid bevat enzymen om werkzame androgenen (testosteron en dihydrotestosteron) te vormen uit precursoren (dihydroepiandrosteron). Endocriene aandoeningen kunnen gepaard gaan met acne, zoals het polycysteus ovariumsyndroom (PCOS): 10 tot 20 procent van de vrouwen met persistente acne na de puberteit heeft dit syndroom. Kenmerken van PCOS zijn onder andere menstruatiestoornissen en overbeharing. Tjiam: "Deze groep vrouwen komt vaak bij de schoonheidsspecialist terecht vanwege een zeer vette huid en overbeharing. Let daar op en verwijz uw cliënt naar de huisarts om dit te laten onderzoeken. Deze aandoening is namelijk goed te behandelen, maar kan - als dat niet gebeurt - leiden tot verminderde vruchtbaarheid."

De hormonale therapie van acne is gericht op remming van de androgeenproductie (oestrogenen) of blokkade van de androgeenreceptoren (cyproteron, spironolacton) door het voorschrijven van de Diane-pil. Hier zitten wel bepaalde risico's aan vast, zoals trombosevorming.

Misvattingen

Er bestaan veel misvattingen over acne. Een relatie met roken is niet aangetoond. Ook het eten van chocolade of patat of vette voeding heeft geen verslechterende invloed. Melkproducten zouden acne wel kunnen verergeren. Factoren die de acne kunnen verergeren zijn vochtige warmte, soms zon, stress, oliehoudende of chloorhoudende producten (dioxines), afsluitende cosmetica en bepaalde medicijnen (o.a. prednison, anabole steroïden, diphantoïne, lithium).

Tot slot besprak Tjiam aan de hand van foto's de verschillende vormen van acne, zoals comedonen acne, acne papulopustulosa, acne conglobata, acne fulminans, acne excoriée des jeunes filles, acne tarda, acne mechanica, acne tropicalis en chlooracne. Ook andere aandoeningen die lijken op acne, kwamen aan bod, zoals rosacea, lupus erythematoses en dermatitis perioralis. Ook complicaties bij acne en de verschillende soorten littekens die kunnen ontstaan werden door Tjiam besproken. Vooral personen met een donkere huid neigen sterk tot hypertrofische littekens (vooral bovenste deel van de romp) en postinflammatoire hyperpigmentatie.

U-Consultancy Masterclass

De Masterclass Dermatologie is het derde onderdeel van de opleiding dermatologie die leidt tot de titel 'Medisch Schoonheidsspecialist Dermatologie'. Daarmee onderscheidt de specialist zich met:

- Medische kennisoverdracht door dermatologen over de huid en huidverbetering;
- Specialist in acne, medische camouflage en ontharingstechnieken;
- Professionele aanpak van huidproblemen bij cliënten;
- Deelnemer in de zorgketen van samenwerking tussen artsen en andere huidprofessionals;
- Aansluiting op actuele ontwikkelingen in dermatologie;
- Gevolgde hoogwaardige kwalitatieve opleiding bij U-Consultancy, geaccrediteerd door de NTRIO en het CRKBO;

De volgende Specialisatie Acne wordt gegeven op 20 juni, 4 juli, 15 september en 6 oktober 2016 in Nieuwegein. Kijk voor meer informatie op www.uconsultancy.nl.

Behandeling

Tijdige behandeling met medicatie kan voorkomen dat de huid als gevolg van acne zwaar beschadigd raakt. Bovendien moeten de sociale en emotionele impact van acne niet onderschat worden. Tjiam is van mening dat soms te lang wordt gewacht met het overstappen op medicijnen, zoals benzoylperoxide, antibiotica (lokaal of oraal), lokale retinoiden en isotretinoïne. "Zeker wanneer een van de ouders ernstige acne heeft gehad, ben ik er een voorstander van om snel op medicatie over te gaan. De acne is dan goed onder controle te houden en daardoor beperk je de schade aan de huid en ook de psychische schade."